

Úvod

Riziko znamená možnost neuspět při dosahování očekávaného výnosu z investice anebo ztrátu části investovaného kapitálu (u určitých produktů dokonce potřebu dodatečného vkladu kapitálu). Takovéto riziko může vycházet z množství příčin v závislosti na specifické struktuře daného produktu. Příčiny mohou být přirozené pro produkt, trhy nebo emitenta. Protože rizika nejsou vždy předvídatelná, následující diskuzi není možné považovat za definitivní. Investoři by však měli věnovat zvláštní pozornost riziku souvisejícímu s úvěrovým ratingem emitenta produktu, které je specifické, tedy vždy závisí na konkrétním případě.

Popis investičních produktů je založený na typických charakteristikách produktu. Avšak rozhodujícím činitelem je vždy specifická struktura daného produktu. Z tohoto důvodu, následující popis není náhradou za úplné přezkoumání specifických parametrů produktu investorem.

Všeobecná rizika investování

Měnové riziko

V případě transakcí v zahraniční měně, výnos a výkon investice nezávisí jen na místním výnosu na zahraničním trhu, ale do značné míry i na vývoji směnného kurzu příslušné zahraniční měny úměrně k měně investora (např. euro). To znamená, že výkyvy směnného kurzu mohou zvýšit nebo snížit výnos a hodnotu investice.

Riziko transferu

V závislosti na dané zemi, cenné papíry zahraničních emitentů představují dodatečné riziko, že politické opatření nebo opatření pro kontrolu převodů měny mohou zkomplikovat nebo dokonce znemožnit realizaci investice. Kromě toho se mohou vyskytovat problémy ve spojitosti s vyplacením příkazu. V případě transakcí v cizí měně, takováto opatření mohou znamenat překážky volné směnitelnosti měny.

Riziko země

Rizikem země je bonita dané země. Politické nebo ekonomické riziko, které země představuje, může mít negativní vliv na všechny smluvní strany se sídlem v této zemi.

Riziko likvidity

Obchodovatelnost (likvidita) představuje možnost koupit nebo prodat cenný papír nebo uzavřít pozici za současné tržní ceny v jakýkoliv čas. Trh příslušného cenného papíru se nazývá omezený, pokud průměrný sell order (měřený běžným objemem obchodů) zapříčiňuje viditelné fluktuace ceny a pokud není možné zajistit realizaci obchodu vůbec nebo za podstatně nižší cenu.

Kreditní riziko

Kreditní riziko se týká možnosti nesolventnosti protistrany, tj. neschopnosti jedné strany transakce splnit povinnosti jako je vyplacení dividend, úroků, splacení základního vkladu v době splatnosti nebo splnit takovéto povinnosti do výše celkové hodnoty. Také se označuje jako riziko splacení nebo riziko emitenta. Kreditní riziko je možné odstupňovat pomocí „ratingů“. Rating je stupnice hodnocení, která se používá pro odstupňování bonity emitenta.

Rating připravují ratingové agentury, především na základě kreditního rizika a rizika země. Škála ratingu je od „AAA“ (nejlepší rating) po „D“ (nejhorší rating).

Úrokové riziko

Riziko, že dojde ke ztrátě vlivem pohybu úrokových sazeb na trhu v budoucnosti. Růst úrokových sazeb na trhu sníží tržní cenu dluhopisů s pevnými úrokovými sazbami, zatímco snížení takovýchto úrokových sazeb zvýší tržní cenu dluhopisu.

Cenové riziko

Riziko negativního pohybu hodnoty jednotlivých investic. V případě transakcí s podmíněnými závazky (forwardové burzovní obchody, futures, atd.), je proto nutné poskytnout kolaterál nebo určit další margin a tak vázat likviditu.

Riziko úplné ztráty

Riziko, že se investice může stát zcela bezcennou, např. kvůli své koncepci termínovaného práva. Celková ztráta se může objevit, když emitent cenného papíru už dále není schopný plnit své platební závazky nebo kvůli ekonomickým nebo právním důvodům.

Nákup finančních nástrojů

Nákup finančních nástrojů na úvěr nese zvýšené riziko. Vzniklý úvěr musí být splacen bez ohledu na úspěšnost investice. Kromě toho, úvěrové náklady snižují výnos.

Zadání příkazů

Příkazy na nákup nebo prodej musí obsahovat minimálně název investice, množství (počet cenných papírů/sumu základního vkladu), která se má nakoupit nebo prodat, za jakou cenu se má transakce realizovat a na jaké časové období je příkaz platný.

Pokud jsou příkazy na nákup nebo prodej umístěné s příkazem „za nejlepší“ (žádný cenový limit), obchody se uskuteční za nejlepší možnou cenu. Takto zůstávají kapitálový požadavek nebo proces prodeje nejisté. S kupním limitem, nákupní cena a tak i množství vloženého kapitálu jsou omezené. Nad cenový limit se neuskuteční žádné nákupy. Prodejní limit určuje nejnižší akceptovatelnou prodejní cenu; pod tento cenový limit se neuskuteční žádné obchody.

Můžete nastavit časový limit pro určení platnosti příkazů. Období platnosti neomezených příkazů závisí na postupech příslušného trhu cenných papírů.

Záruky

Termín „záruky“ může mít mnoho významů. Prvním významem je příslib třetí strany, ne emitenta, za účelem zajistit, aby emitent plnil svoje závazky. Dalším významem je příslib emitenta samotného vykonat určité plnění bez ohledu na trend určitých indikátorů, které by byly rozhodující pro výši jeho závazků. Ručení může taktéž souviset s širokou paletou jiných okolností. Kapitálové záruky jsou obvykle vykonatelné jen do konce období (splacení), aby kolísání ceny (cenové ztráty) bylo během tohoto období úplně možné. Kvalita kapitálové záruky závisí do určité míry na bonitě ručitele.

Daně

Je třeba vzít v úvahu všeobecné fiskální aspekty jednotlivých investičních produktů. Dopad investice na váš osobní daňový základ je třeba hodnotit spolu s daňovým poradcem.

Rizika na trzích cenných papírů (sekundární trhy)

Neexistuje přímá komunikační linie s většinou burz cenných papírů na sekundárních trzích, tj. všechny příkazy musí být odesílány telefonicky. Toto může vést k chybám nebo časovým prodlevám. Na určitých sekundárních trzích cenných papírů obecně nejsou možné limitované příkazy na nákup a prodej. Toto znamená, že limitované příkazy není možné zadat pokud se požadavek provádí telefonicky s místním makléřem, což může vést k časovým prodlevám. V určitých případech takovéto limity nelze vůbec zadat. Na určitých trzích cenných papírů je těžké trvale dosáhnout běžné ceny, a proto je i složité ohodnotit existující pozici klienta. Pokud je cenová obchodní nabídka přerušena na burze cenných papírů, není již možné takovéto cenné papíry najít na uvedené burze. Převod na jiný trh cenných papírů může být rovněž problematický. Na určitých burzách sekundárních trhů, obchodní hodiny vůbec nekorespondují se západoevropskými standardy. Krátké obchodní hodiny v trvání jen třech nebo čtyřech hodin denně mohou vést k stagnaci nebo nezdaru ve zpracování příkazů.

Dluhopisy

Dluhopisy (=obligace, dlužné úpisy) jsou cennými papíry, které zavazují emitenta (=dlužníka) zaplatit držitelům dluhopisu (=věřitelům, kupujícím) úroky z investovaného kapitálu a splatit základní vklad v souladu s podmínkami dluhopisu. Kromě takovýchto dluhopisů v užším slova smyslu, existují i dlužné úpisy, které se výrazně liší od výše uvedených charakteristik a popisu níže uvedeného.

Výnos

Výnos z dluhopisu se skládá z úroku z kapitálu a jakéhokoliv rozdílu mezi nákupní cenou a cenou dosaženou prodejem/odkupem dluhopisu. V důsledku toho je možné určit výnos předem, jen pokud je dluhopis držení do splatnosti. U dluhopisů s variabilním úrokem není možné výnos specifikovat dopředu. Kvůli porovnání, roční výnos se počítá v souladu s mezinárodními standardy. Výnosy z dluhopisů, které jsou výrazně vyšší než obecně zvažovaná úroveň by měly být vždy prozkoumány, jelikož možným důvodem může být zvýšené kreditní riziko. Cena dosažená prodejem dluhopisu před odkupem (tržní cena) není dopředu známá. Následně, výnos může být vyšší nebo nižší než výnos vypočítaný na začátku. Navíc náklady na transakci, pokud nějaké jsou, musí být odečteny od celkového výnosu.

Kreditní riziko

Existuje stále riziko, že dlužník nebude schopen platit všechny nebo část svých závazků, např. v případě platební neschopnosti dlužníka. Kreditní riziko dlužníka je proto potřeba vzít v úvahu při investičním rozhodování. Ratingy (ohodnocení bonity firem) vydávané nezávislými ratingovými agenturami poskytují v tomto ohledu určitou nápovědu. Nejvyšší bonita je „AAA“ nebo „Aaa“ (např. Rakouské vládní dluhopisy). V případě nízkých ratingů (např. „B“ nebo „C“) je riziko nesplacení (Kreditní riziko) vyšší, ale tyto nástroje obvykle přinášejí vyšší úrokovou sazbu (riziková prémie). Investice s ratingem porovnatelným s BBB nebo vyšším se obvykle nazývají jako „investment grade“.

Cenové riziko

Pokud je dluhopis držení do splatnosti, investor dostane odkupní cenu jak je uvedeno v podmínkách dluhopisu. Nezapomeňte na riziko předčasného vypovězení emitentem v rozsahu povoleném v podmínkách emise. Pokud je dluhopis prodán před splatností, investor dostane běžnou tržní cenu. Tuto cenu reguluje nabídka a poptávka, které rovněž podléhají běžné úrovni úrokových sazeb. Například, cena cenných papírů s pevnou úrokovou sazbou klesne pokud se zvýší úrok z dluhopisu s porovnatelnou splatností. Naopak, dluhopisy dosáhnou vyšší hodnoty, jestliže úroky z dluhopisů s porovnatelnými splatnostmi klesnou. Změna bonity emitenta může taktéž ovlivnit tržní cenu dluhopisu. V případě dluhopisů s proměnlivým úrokem, jejichž úroková míra se indexuje na tržní kapitálovou sazbu, úrokové riziko, které je nebo se stane paušální, je výrazně vyšší než u dluhopisů, jejichž úroková sazba závisí na sazbách peněžního trhu. Stupeň změny ceny dluhopisu v souvislosti se změnou úrovně úroku ukazuje indikátor „durace“. Durace závisí na času, který zbývá do splatnosti dluhopisu. Čím vyšší je durace, tím větší je dopad změn všeobecné úrokové sazby na cenu, ať už v pozitivním nebo v negativním smyslu.

Riziko likvidity

Obchodovatelnost dluhopisů závisí na několika faktorech, např. emitovaném objemu, čase zbývajícím do splatnosti, pravidlech trhu s cennými papíry a podmínkách trhu. Dluhopisy, které je těžké prodat nebo vůbec nemohou být prodány, musí být drženy do splatnosti.

Obchodování s dluhopisy

Dluhopisy jsou obchodovány na burze cenných papírů nebo na mimoburzovním trhu (OTC). V případě dluhopisů, které jsou zároveň obchodovány na trhu cenných papírů, ceny ustálené na burze se mohou viditelně lišit od mimoburzovních cenových nabídek. Riziko malého obchodování je možné omezit přidáním limitu k příkazu.

Akcie

Akcie jsou cenné papíry představující účast v podniku (akciová společnost). Základními právy akcionářů jsou účast na výnosech společnosti jako i právo hlasovat na valné hromadě akcionářů (výjimka: prioritní akcie).

Výnos

Výnos z přímých investic se skládá z výplaty dividend, stejně jako i výnosu nebo ztráty z ceny a není možné ji s určitostí předvídat. Dividenda je rozdělení zisků mezi akcionáře na základě rozhodnutí valné hromady akcionářů. Výše dividendy je vyjádřena buď absolutní hodnotou na akci nebo procentem nominální hodnoty akcie. Výnos dosažený z dividend v poměru s cenou akcie se nazývá dividendový výnos. Větší část výnosů z přímých investic se dosáhne obvykle z výkonnosti akcie nebo cenového trendu.

Cenové riziko

Akcie se obvykle obchodují na veřejné burze. Pravidlem je, že ceny se ustanovují na denní bázi na základě nabídky a poptávky. Investice do akcií mohou vést k značným ztrátám. Cena za akcii obecně závisí na trendu obchodování příslušné společnosti, stejně jako i na všeobecné ekonomické a politické situaci. Navíc, může trend ceny akcií a tak i výnos z investice ovlivnit i iracionální faktory (pocity investora, veřejné mínění).

Kreditní riziko

Jako akcionář vlastníte podíl na společnosti. Takže vaše investice se mohou stát bezcennými obzvlášť v případě platební neschopnosti společnosti.

Riziko likvidity

Obchodovatelnost může být omezená v případě akcií s omezeným trhem (zvlášť akcie kótované na neregulovaném trhu, mimoburzovním OTC trhu). Pokud je akcie kótována na vícero burzách cenných papírů, může to vést k rozdílu v její obchodovatelnosti na různých mezinárodních burzách cenných papírů.

Obchodování s akciami

Akcie jsou obchodovány na veřejných burzách a někdy i na mimoburzovním trhu. V případě obchodování na burze cenných papírů je nutné dodržovat příslušná pravidla burzy cenných papírů (obchodované množství, typ příkazů, smluvní vyrovnání, atd.). Pokud jsou akcie kótovány na různých burzách cenných papírů v různých měnách, rovněž představují měnové riziko. Při nákupu akcie na zahraniční burze mějte prosím na paměti, že zahraniční burzy si vždy účtují „poplatky třetí strany“, které jsou vyšší než běžné poplatky obchodníka s cennými papíry.

Investiční fondy

Všeobecné informace

Certifikáty investiční společnosti o účasti v investičních fondech (certifikát investičního fondu) jsou cennými papíry, které svědčí o spoluvlastnictví investičního fondu. Investiční fondy investují finanční prostředky poskytnuté investory v souladu s principem rozdělení rizika. Tři základní typy investičních fondů jsou dluhopisové fondy, akciové fondy a smíšené fondy, které investují do dluhopisů i do akcií. Fondy mohou investovat do domácích anebo zahraničních cenných papírů. Rozsah investování domácích investičních fondů zahrnuje nejen cenné papíry ale také instrumenty peněžního trhu, likvidní finanční investice, deriváty a akcie investičního fondu. Kromě toho se fondy dále dělí na investiční fondy (které vyplácí dividendy), růstové fondy (které nevyplácí dividendy) a „fondy fondů“. Na rozdíl od investičních fondů, růstové fondy nevyplácí dividendy, ale reinvestují je do fondů. Fondy fondů mohou investovat do domácích anebo zahraničních fondů.

Výnos

Výnos z certifikátu investičního fondu se skládá z ročního rozdělení (pod podmínkou, že to nejsou rozdělovací a neakumulující fondy) a trendu hodnoty certifikátů. Není možné jej stanovit předem. Trend hodnoty závisí na investiční politice specifikované v podmínkách fondu, stejně jako i tržních trendů jednotlivých cenných papírů, které fond drží. V závislosti na složení portfolia fondu, je třeba vzít v úvahu příslušné signály upozorňující na riziko dluhopisů, akcií nebo opčních listů.

Certifikáty investičních fondů mohou být obecně kdykoliv realizované za odkupní cenu. Za výjimečných okolností, odkoupení certifikátů může být dočasně přerušeno než se zrealizuje prodej aktiv fondu a příjem z prodeje. Prosím pamatujte, že certifikáty investičních fondů, na rozdíl od dluhopisů se obvykle neodkupují a tedy nenesou fixní odkupní cenu. Riziko certifikátů investičního fondu závisí, jako už bylo vzpomenu, na investičních cílech, které fond stanovil a na tržních trendech. Ztrátu není možné vyloučit. Přestože certifikáty investičních fondů lze kdykoliv vrátit, jsou nástroji určenými pro investování na delší časové období. Tak jako akcie, i fondy mohou být obchodovány na burzách. Ceny, na uvedených burzách se mohou lišit od odkupní ceny.

Daně

Daňové zpracování rozdělení z investičního fondu se liší v závislosti na typu investičního fondu.

Zahraniční investiční společnosti

Zahraniční investiční společnosti upravují zvláštní právní ustanovení, které se mohou značně lišit od ustanovení platných v České republice. Obzvlášť klauzule o dohledu jsou často méně přísné než v České republice. Kromě České republiky, existují uzavřené fondy a fondy, které upravuje firemní právo a jejichž ceny reguluje nabídka a poptávka více než skutečná hodnota fondu, která je přibližně srovnatelná se stavem cen akcií. Bez ohledu na jejich právní formu, dividendy a zisk rozdělený zahraničními investičními společnostmi (např. fondy nerozdělovací dividendy), výnosy ekvivalentní výplatě dividend jsou předmětem dalších fiskálních dohod.

ETFs

Exchange Traded Funds (ETFs) jsou akcie fondu, které jsou obchodovány jako kmenové akcie na burze cenných papírů. EFT obvykle tvoří koš cenných papírů (např. koš akcií), který odráží složení indexu, tj. sleduje index v jednom certifikátu prostřednictvím cenných papírů obsažených v indexu a v aktuální váze, takže EFT se často nazývají „indexové akcie“.

Výnos

Výnos závisí na cenovém trendu podkladových cenných papírů v koši cenných papírů.

Riziko

Riziko závisí na podkladových cenných papírech v koši cenných papírů.

Majetkové fondy

Majetkové fondy jsou speciální fondy, které vlastní investiční společnost, která drží a spravuje speciální podílové fondy v měně akcionářů. Podílové listy představují smluvní právo na podíl na výnosu ze speciálního fondu. Majetkové fondy investují finanční prostředky přijaté od akcionářů v souladu s principem diverzifikace rizika, zvlášť do půdy, budov, akcií majetkových společností a podobného vlastnictví majetku, stejně jako i stavebních projektů; rovněž drží finanční investice (investice do likvidního majetku), jako jsou cenné papíry a bankovní depozita. Likvidní investice slouží k zabezpečení nevyrovaného platebního závazku majetkového fondu (např. kvůli nákupu nemovitostí) a odkoupení podílových listů.

Výnos

Celkový výnos z majetkových fondů se z pohledu akcionáře skládá z ročních dividend (v takovém rozsahu, že fond rozdělí dividendy namísto toho, aby je reinvestoval) a cenového trendu vypočítané hodnoty akcie fondu. Výši výnosu není možné určit předem. Výkon majetkového fondu závisí na investiční politice stanovené ve stanovách fondu, tržním trendu, specifickém majetku, který fond vlastní, a ostatních částech fondu (cenné papíry, salda bankovních účtů). Předcházející výkon majetkového fondu není indikátorem jeho budoucího výkonu. Majetkové fondy jsou vystaveny riziku sníženého výnosu kromě jiného z důvodu neobsazenosti budov. Obzvlášť v případě vlastních konstrukčních projektů fondu může být problém s počátečním pronájmem. Volná místa mohou mít negativní dopad na hodnotu majetkového fondu a vést ke sníženým dividendám.

Investování do majetkových fondů může rovněž vést k částečné ztrátě investovaného kapitálu.

Majetkové fondy investují likvidní finanční prostředky a hotovost v bankách také do jiných forem investic, zvláště úročených cenných papírů. Tato část aktiv fondu proto podléhá specifickým rizikům platným pro vybrané formy investic.

Cenové riziko

Podílové listy mohou být kdykoliv vráceny za odkupní cenu. V případě majetkových fondů může odkoupení podílových listů podléhat omezením. Za výjimečných okolností, odkoupení může být dočasně odloženo, než se prodají podkladová aktiva majetkového fondu a nepřijmou výnosy z prodeje. Obzvláště, stanovy fondu mohou určovat, že po vrácení velkého množství podílových listů, může být odkupování odloženo na období v trvání do dvou let. V takovýchto případech fond nemůže vyplatit odkupní cenu během tohoto období. Majetkové fondy jsou charakteristicky zařazené mezi dlouhodobé investiční projekty.

Warranty

Warranty jsou cenné papíry bez připojeného úroku a dividend, které dávají majiteli právo koupit (kupní warranty) nebo prodat (prodejní warranty) určitá podkladová aktiva (např. akcie) za předem fixovanou cenu (realizační cena) v určitý časový okamžik nebo během určitého časového období.

Výnos

Ten kdo kupuje kupní warrant má zabezpečenou kupní cenu podkladového aktiva. Výnosu je možné dosáhnout, pokud tržní cena podkladového aktiva přesáhne dohodnutou realizační cenu, kterou je třeba zaplatit investorovi. Držitel warrantu může potom koupit podkladový nástroj za realizační cenu na burze a okamžitě jej prodat za současnou tržní cenu. Zvýšení ceny podkladového aktiva bude obvykle vést k úměrně vyššímu procentuálnímu zvýšení ceny warrantu (pákový efekt). Následně většina držitelů warrantu dosáhne výnosu prodejem warrantů. To stejné se adekvátně týká prodejního warrantu. Jejich cena obvykle stoupne, pokud klesne cena podkladového aktiva. Výnos z transakcí s warranty není možné stanovit předem. Maximální ztráta je omezená výší investovaného kapitálu.

Cenové riziko

Riziko souvisící s transakcemi s warranty je možné v tom, že mezi nákupem a dobou splatnosti warrantu, se podkladová aktiva vyvíjejí jinak než se očekávalo v době nákupu. V nehorším případě je možné ztratit celý investovaný kapitál. Cena warrantu taktéž závisí na ostatních faktorech, z nichž nejdůležitější jsou:

- Volatilita podkladového aktiva (mírou flukтуаčního rozpětí očekávaného v čase nákupu a zároveň nejdůležitějším vstupem určujícím regulémost ceny warrantu). Vysoká volatilita obvykle naznačuje vyšší cenu za warrant.

- Čas zbývající do splatnosti (delší splatnost warrantu, vyšší cena). Snížení volatility nebo zkrácení doby splatnosti může zapříčinit, že cena warrantu se nezmění nebo klesne – dokonce i při splnění očekávaní ohledně cenového trendu podkladového aktiva.

Nákup warrantů s vysokou volatilitou učiní vaše investice nákladnější a proto i vysoce spekulativními.

Riziko likvidity

Warranty se obvykle vydávají jen v malých množstvích, což zvyšuje likvidní riziko pro investory. Proto jednotlivé warranty mohou být předmětem zvláště silného kolísání ceny.

Obchodování s warranty

Warranty se většinou obchodují mimo burzy (OTC). Obvykle existuje rozdíl mezi nákupní cenou a prodejní cenou. S ohledem na obchodování na burze cenných papírů je důležité pamatovat si, že trh má mnohdy velmi nízkou likviditu.

Podmínky warrantů

Warranty nemají standardizované podmínky. Je proto obzvláště nutné získat úplné informace o přesných podmínkách warrantů.

Strukturované investiční nástroje

Strukturované investiční nástroje jsou investiční nástroje, z kterých výnos a/nebo splacení kapitálu není obecně fixní, ale poměrně závislé na určitých budoucích událostech nebo vývoji. Kromě toho, investiční nástroje mohou být strukturované takovým způsobem, že emitent je může stáhnout včas, pokud produkt dosáhne cílové hodnoty; v takových případech mohou být dokonce stažené automaticky. Kvůli mnoha možnostem spojení, kombinování a rozdělení v souvislosti s takovýmito investičními nástroji, vytvořily širokou škálu různých struktur, jejichž vybraná jména ne vždy přiměřeně odpovídají struktuře. Z tohoto důvodu je vždy nutné prostudovat specifické podmínky produktu.

Rizika

1) Pokud podmínky zaručují platbu úroku a/nebo dividend, takovéto platby mohou být závislé na budoucích událostech nebo vývoji (indexy, koše, jednotlivé akcie, určité ceny, komodity, drahé kovy, atd.) a mohou být proto v budoucnosti sníženy nebo dokonce vyloučeny.

2) Platby kapitálu mohou být závislé na budoucích událostech nebo vývoji (indexy, koše, jednotlivé akcie, určité ceny, komodity, drahé kovy, atd.) a mohou být proto v budoucnosti sníženy nebo dokonce vyloučeny.

3) Pokud jde o platby úroků a/nebo dividend, stejně jako i výplatu základního vkladu, je nutné zvážit úrokové riziko, měnové riziko, riziko odvětví, riziko krajiny a kreditní riziko (a možnost nedostatku zajištěných práv věřitele a žádných nároků na oddělení a obnovení aktiv, které nejsou součástí konkurzní podstaty), stejně jako i daňová rizika.

4) Rizika definovaná v odstavci 1 až 3 mohou vést k silnému kolísání ceny (cenové ztrátě) během období držení nástroje bez ohledu na záruky úroků, výnosů nebo základního vkladu; takováto rizika mohou rovněž ztížit nebo znemožnit prodej nástrojů předtím, než dosáhne splatnosti.

Swapy s konstantní splatností

Tyto produkty, které jsou strukturované jako dluhové cenné papíry zpočátku představují fixní kupón. Po fázi pevné úrokové sazby, se produkty převedou na variabilní úrokovou sazbu. Kupón, který je obvykle roční, závisí nad aktuální úrokové situací (např. úrokové křivky). Kromě toho takovéto produkty mohou zahrnovat možnost změny cílové úrokové sazby; např. pokud je cílová úroková sazba dosažena, produkt je možné stáhnout předčasně.

Ve fázi pevné úrokové sazby, investor obvykle obdrží vyšší kupón, než při konvenčních dluhopisech na trhu. Ve fázi variabilní úrokové sazby, investoři mají možnost dosáhnout vyšších kupónů než z dluhopisů s pevnou úrokovou sazbou.

Před splatností se mohou objevit fluktuace cen související s trhem. Takováto kolísání se mohou ukázat jako významné v závislosti na trendu úrokové sazby.

Zajištěné certifikáty

Když dosáhnou zajištěné certifikáty splatnosti, vyplatí se z nich počáteční nominální hodnota nebo její určité procento bez ohledu na výkonnost podkladového cenného papíru („minimální odkup“).

Maximální dosažitelný výnos z výkonu podkladového cenného papíru může být omezen maximální odkupní cenou nebo jinými omezeními na účasti výkonu podkladového cenného papíru stanoveného v podmínkách tohoto certifikátu. Investor nemá nárok na dividendy nebo podobná rozdělení podkladového cenného papíru.

Hodnota certifikátu před splatností může klesnout pod dohodnutou minimální odkupní cenu před splatností. Avšak v době splatnosti, hodnota obvykle bude na úrovni minimální odkupní ceny. Minimální odkupní cena závisí na bonitě emitenta.

Diskontní certifikáty

V případě diskontních certifikátů investor obdrží podkladový cenný papír (např. podkladová akcie nebo index) za sníženou běžnou cenu (bezpečnostní rezerva) ale na oplátku podíl při růstu podkladového cenného papíru je limitovaný po určitý strop (cap nebo referenční cena). V době splatnosti emitent má možnost buď odkoupit certifikát za maximální cenu (cap) nebo doručit akcie nebo, pokud se jako podkladový cenný papír použije index, vyplatit hotovost rovnající se hodnotě indexu.

Rozdíl mezi sníženou nákupní cenou podkladového cenného papíru a cenovým stropem určeným capem představuje možný výnos.

Pokud cena podkladového cenného papíru prudce klesne, akcie budou doručeny až nástroj dosáhne splatnosti (ekvivalentní hodnota převedených akcií bude v tom čase nižší než nákupní cena). Nakolik je možné připsání akcií, je nutné vzít v úvahu upozornění o rizicích pro akcie.

Bonus certifikáty

Bonus certifikáty jsou dluhové cenné papíry, které, vzhledem k určitému požadavku, vyplácejí v době splatnosti bonus nebo uznanou cenu podkladového cenného papíru (jednotlivé akcie nebo indexy) kromě nominální hodnoty. Bonus certifikáty mají pevnou splatnost. Podmínky certifikátů stanovují platbu hotovosti nebo rozdělení podkladových cenných papírů v době splatnosti. Typ a cena odkupu v době splatnosti závisí na výkonu ceny podkladového cenného papíru. Pro bonus certifikáty mají stanoveny tři úrovně: Počáteční úroveň, hranice pod počáteční úrovní a bonusová úroveň nad počáteční úroveň. Pokud podkladový cenný papír klesne na hranici nebo pod ní, bonus propadne a certifikát bude odkoupen za cenu podkladového cenného papíru. V opačném případě minimální odkupní cena vyplývá z bonusové úrovně. Když dosáhne certifikát splatnosti, bonus se vyplatí spolu s počáteční splacenou sumou za nominální hodnotu certifikátu.

U bonus certifikátu, investor získá peněžní nárok vůči emitentovi na platbu sumy určené výkonem podkladového cenného papíru. Výnos závisí na výkonu podkladových cenných papírů.

Riziko závisí na podkladových cenných papírech. Pokud emitent zbankrotuje, investor nemá zaručena žádná práva věřitele nebo nároky na vyloučení a vrácení aktiv, které nepatří do konkurzní podstaty s ohledem na podkladový cenný papír.

Indexové certifikáty

Indexové certifikáty jsou dluhové nástroje (obvykle veřejně kótované), které nabízejí investorům možnost dosáhnout na úroky z určitého indexu bez nutnosti vlastnit cenné papíry, které index obsahuje. Podkladový index je obvykle vyjádřený jako 1:1; změny v příslušném indexu se berou v úvahu.

U indexového certifikátu, investor získá peněžní nárok vůči emitentovi na platbu sumy, která závisí na úrovni podkladového indexu.

Riziko závisí na podkladovém indexu pro cenné papíry. Pokud emitent zbankrotuje, investor nemá zaručena žádná práva věřitele nebo nároky na vyloučení a vrácení aktiv, které nepatří do konkurzní podstaty s ohledem na podkladový cenný papír.

Basket certifikáty

Basket certifikáty jsou dluhové nástroje, které nabízejí investorům možnost dosáhnout úroky z výkonu určitého koše cenných papírů bez nutnosti vlastnit cenné papíry, které koš obsahuje. Složení podkladového koše závisí na emitentovi. Různé cenné papíry v koši mohou mít stejnou nebo různou váhu. Složení může být v určitém čase upraveno (napr. ročně).

Hedge fondy (hedgové fondy, hedgové fondy fondů, indexové certifikáty hedgových fondů a ostatné produkty s hedgovou strategií jako podkladový nástroj)

Hedge fondy jsou fondy, které podléhají malému počtu nebo žádným omezením zákonné nebo jiné povahy s ohledem na principy investování. Usilují o využití všech forem investování pro zvýšení svého kapitálu prostřednictvím alternativní investiční strategie. Hedge fondy fondů jsou fondy, které investují do jednotlivých hedgových fondů. Indexové certifikáty hedgových fondů jsou dlužné cenné papíry, jejichž cena a trend výkonnosti závisí na průměrném trendu některých hedgových fondů, které jsou spojeny do jednoduchého indexu, aby poskytly základ pro výpočet. Hedgové fondy fondů a indexové certifikáty hedgových fondů nabízejí investorům výhodu vylepšeného rozdělení rizika.

Hedgové fondy nabízejí možnost velmi vysokých výnosů, ale riziko ztráty vašeho investovaného kapitálu je patřičně vysoké. Cenový trend produktů hedgového fondu je zvláště ovlivněn následujícími faktory, které generují možnosti a rizika:

- trendy hedgových fondů mají sklon být nezávislé na mezinárodních trendech trhu akcií a dluhopisů; v závislosti na strategii hedgového fondu všeobecné tržové trendy mohou být nadsazené nebo vyústit ve výrazné opačné směřování vývoje.
- trendy hedgových fondů jsou zvláště ovlivněny jejich podílem na trhu.
- kvůli svým částem, aktiva hedgových fondů mohou být výrazně volatilní, což znamená, že ceny akcií mohou být předmětem výrazných výkyvů směrem nahoru i dolů v krátkém časovém úseku. V extrémních případech, nezabezpečené produkty hedgového fondu mohou vést k úplné ztrátě.
- soustředění se jen na jednu strategii nebo jen na několik znovu vyvolává riziko – toto riziko je možné snížit diverzifikací v případě hedgových fondů nebo indexových certifikátů hedgových fondů.
- správce fondu fondů vybírá jednotlivé fondy a jejich části v souladu s požadovaným profilem rizika/výnosu fondu nebo podle systému rozdělení mezi různé země a odvětví určené komisí indexu.

Riziko likvidity

Protože hedgové fondy vyžadují komplexní strategii a je těžké je spravovat, trvá déle určit cenu produktu hedgového fondu narozdíl od tradičních fondů. Produkty hedgového fondu jsou proto méně likvidní než tradiční fondy.

Ceny jsou obecně určovány spíše měsíčně než denně, aby akcie mohly být pravidelně odkupovány jen jednou měsíčně. Aby bylo možné akcie včas vrátit, investor musí vydat neodvolatelné prohlášení o záměru vrátit svoje akcie v dostatečném předstihu před odkupním datem. Cena akcie se může výrazně změnit mezi obdobími vyhlášení záměru vrátit akcie a dobou odkupu, ale investor nemá nárok na takovéto cenové změny, protože jeho prohlášení o záměru je neodvolatelné. Specifické podmínky odkupu závisí na jednotlivém produktu. Omezená likvidita jednotlivých fondů a nástrojů může proto snížit prodejnost produktu hedgového fondu.

Nástroje peněžního trhu

Nástroje peněžního trhu zahrnují certifikované nástroje peněžního trhu a půjčky, jako jsou depozitní certifikáty, pokladniční obligace, global note facilities, commercial papers, stejně jako všechny bankovky se splatností jistiny do pěti let a fixními úroky do jednoho roku. Transakce na peněžním trhu zahrnují i zpětné odkupy a dohody.

Výnosové a rizikové komponenty nástrojů peněžního trhu odpovídají dluhopisům/dlužným úpisům/bankovkám. Rozdíly souvisí hlavně s rizikem likvidity.

Riziko likvidity

U nástrojů peněžního trhu neexistuje typicky žádný regulovaný sekundární trh. Proto není možné kdykoliv zajistit jejich prodejnost. Riziko likvidity ustupuje do pozadí, pokud emitent zaručí splacení investovaného kapitálu v jakémkoliv čase a má na to dostatečnou bonitu.

Depozitní certifikáty - cenné papíry peněžního trhu emitované bankami, obvykle se splatností od 30 do 360 dní.

Pokladniční obligace - cenné papíry peněžního trhu emitované bankami, obvykle se splatností až pět let.

Commercial Papers - cenné papíry peněžního trhu, krátkodobé dluhopisy emitované velkými firmami, obvykle se splatností od pěti do 270 dní.

Global Note Facility - varianta commercial paper facility, která umožňuje emisi commercial papers současně v USA a na trzích v Evropě.

Bankovky - krátkodobé cenné papíry kapitálového trhu, obvykle se splatností od jednoho roku do pěti let.

Burzové termínované obchody (opce a futures)

U opčních a termínovaných obchodů se setkáváme s vysokými šancemi na výnos, ale i s mimořádně vysokými riziky ztráty.

Nákup opcí

Znamená to nákup (opening=nákup při zahájení, long position) calls (nákupní opce) nebo puts (prodejní opce), s kterými získáváte nárok na doručení nebo přijetí podkladového cenného papíru, nebo, pokud není toto možné, tak jako v případě indexových opcí, máte nárok na vyplacení peněžní částky, která se rovná pozitivnímu rozdílu mezi cenou podkladového cenného papíru v době nákupu opce a tržní cenou v době realizace opce. Realizace opce v případě amerických opcí se může uskutečnit kdykoliv před dohodnutou dobou splatnosti; v případě evropských opcí může být uskutečněna jen na konci dohodnuté doby. Za nákup opce platíte opční cenu (opční prémii). Při změnách ceny proti vašemu očekávání při nákupu opce, může dojít k jejímu úplnému znehodnocení na konci data splatnosti. Vaše riziko ztráty je tedy v ceně, kterou zaplatíte za opci.

Prodej opčních smluv a nákup nebo prodej termínovaných smluv

Prodej kupních opcí

Znamená to prodej (opening=prodej při zahájení, short position) call opce (nákupní opce), díky níž přebíráte na sebe závazek dodat podkladový cenný papír za stanovenou cenu kdykoliv před datem splatnosti (u amerických nákupních opcí) nebo na konci doby splatnosti (v případě evropských nákupních opcí). Při převzetí tohoto závazku obdržíte opční cenu. U stoupající ceny podkladového cenného papíru, musíte počítat s rizikem doručení podkladového cenného papíru za dohodnutou cenu, dokonce i v případě, že tržní cena je výrazně vyšší. Tento rozdíl představuje vaše riziko ztráty, které nebylo možné dopředu určit a je v podstatě neomezené. Pokud se podkladové cenné papíry nenacházejí ve vlastnictví (nekryté short pozice), musíte jich nakoupit prostřednictvím hotovostní transakce (krycí transakce) a vaše riziko ztráty v tomto případě nemůže být dopředu určeno. Pokud máte podkladové cenné papíry ve svém vlastnictví jste chráněni proti ztrátám z krytí a jste rovněž schopni okamžitého dodání. Protože tyto cenné papíry musí být blokovány až do doby splatnosti vašich opčních transakcí, nemůžete jimi v tomto období disponovat, což znamená, že je nemůžete prodat, abyste se chránili před poklesem cen.

Prodej prodaných opcí

Znamená to prodej (opening=prodej při zahájení, short position) put opce (short pozice), díky níž přebíráte na sebe závazek koupit podkladový cenný papír za stanovenou cenu kdykoliv před datem splatnosti (u amerických nákupních opcí) nebo na konci doby splatnosti (v případě evropských nákupních opcí). Při převzetí tohoto závazku obdržíte opční prémii. Při klesající ceně podkladového cenného papíru, musíte počítat s rizikem nákupu podkladového cenného papíru za dohodnutou cenu, dokonce i v případě, že tržní cena je výrazně nižší. Tento cenový rozdíl, který se počítá jako realizační cena minus opční prémii, představuje vaše riziko ztráty, které není možné předem určit a je v podstatě neomezené. Okamžitý prodej cenných papírů je možný jen se ztrátami. Pokud neuvažujete o okamžitém prodeji cenných papírů, a chtěli byste si je ponechat ve vlastnictví, musíte počítat se zaplacením částky k tomu nutné.

Prodej nebo nákup termínovaných smluv

Rozumí se tím nákup nebo prodej futures, čímž přebíráte závazek přijmout nebo doručit podkladovou hodnotu za dohodnutou cenu na konci dohodnutého období. U stoupající ceny musíte počítat s rizikem nutnosti doručení podkladových cenných papírů za dohodnutou cenu dokonce i v případě, že tržní cena je výrazně vyšší. U klesající ceny musíte přijmout riziko nutnosti nákupu podkladových cenných papírů za dohodnutou cenu, dokonce i v případě, že tržní cena je výrazně nižší. Tento rozdíl cen představuje vaše riziko ztráty. V případě povinnosti nákupu musíte mít celou potřebnou hotovost k dispozici v okamžiku splatnosti. Pokud se podkladové cenné papíry nenacházejí ve vašem vlastnictví (nekryté short pozice), musíte je nakoupit prostřednictvím hotovostní transakce (výměnná transakce) a vaše riziko ztráty v tomto případě nemůže být dopředu určeno. Pokud máte podkladové cenné papíry ve svém vlastnictví jste chráněni proti ztrátám z krytí a jste taktéž schopni okamžitého dodání.

Transakce s vyrovnáním v hotovosti

Pokud není možné dodání nebo převzetí podkladových cenných papírů u termínovaných transakcí (např. v případě indexových opcí nebo index futures), jste povinni zaplatit sumu v hotovosti (cash settlement), pokud se trh nezměnil tak, jak jste to očekávali. Výše tohoto rozdílu může být vypočítána z rozdílu mezi cenou podkladového cenného papíru v čase, kdy jste uzavírali opční nebo termínovanou smlouvu a tržní cenou v čase realizace nebo splatnosti. Tento cenový rozdíl představuje vaše riziko ztráty,

kteře nebylo možné dopředu určit a je v podstatě neomezené. V tomto případě musíte dbát na to, abyste měli dostatek likvidních prostředků na krytí této transakce.

Margins

V případě nekrytého prodeje opcí (opening=prodej při zahájení, nekrytá short position) nebo nákupu či prodeji futures (termínované obchody), je nutné poskytnout jistinu ve formě „marginu“. Jste povinni poskytnout takovouto jistinu v době zahájení a kdykoliv je to potřebné (pokud se cena nevyvíjí podle vašich očekávání) před ukončením opční nebo termínované smlouvy. Pokud nejste schopni poskytnout doplňkovou jistinu podle požadavků, budeme bohužel nuceni okamžitě uzavřít vaše pozice a použít už poskytnuté jistiny na krytí transakce

Vyrovnaní pozic

Při obchodování s americkými opcemi a termínovanými smlouvami máte možnost vyrovnávat svoji pozici před datem splatnosti. Nespoléhejte se ale bezpodmínečně na to, že to bude možné vykonat kdykoliv. Vždy to totiž závisí do značné míry na situaci na trhu; v případě neuspokojivých podmínek možná budete muset uzavřít obchody za nevýhodné tržní ceny, takže se možná objeví ztráty.

Měnové forwardy

Měnový forward zahrnuje pevný závazek koupit nebo prodat určitou částku v cizí měně v určitém čase v budoucnosti nebo za určité časové období za cenu dohodnutou při uzavírání smlouvy. Dodávka nebo přijetí druhé měny se vykonají v týž den valuty. Výnos (zisk/ztráta), kterého dosáhnou spekulativní investoři je rozdíl mezi peněžními kurzy během doby splatnosti forwardového obchodu nebo na jeho konci v souladu se smluvními specifikacemi. Použití měnových forwardů pro zajištění znamená stanovit směnný kurz, takže náklady nebo výnosy hedgové transakce nebudou zvýšené ani snižené v důsledku kolísání směnného kurzu.

Měnové riziko

Měnové riziko měnových forwardů spočívá u hedgových transakcí v tom, že kupující/prodávající může během doby splatnosti nebo na konci měnového forwardu koupit/prodat cizí měnu výhodněji než při uzavření obchodu nebo v případě otevřených obchodů v tom, že kupující/prodávající bude muset nevýhodněji koupit/prodat. Možná ztráta může podstatně přesáhnout hodnotu původní smluvní hodnoty.

Kreditní riziko

Kreditní riziko v souvislosti s měnovými forwardy spočívá v možnosti platební neschopnosti smluvní strany, tj. dočasné nebo trvalé neschopnosti jedné ze stran splnit měnový forward, a tím vzniku nutnosti krytí transakce prostřednictvím trhu, což může být dražší.

Riziko transferu

Transfer některých zahraničních měn může být omezený, zvláště nařizenými pro kontrolu směny v mateřské zemi vydávající danou měnu. To by mohlo ohrozit řádné uskutečnění forwardové měnové transakce.

Měnové swapy

Transakce, při kterých se určitá suma jedné měny vymění za jinou měnu v určitém časovém období. Úrokový rozdíl mezi těmito dvěma měnami se

bere do úvahy prostřednictvím přírůzky/srůzky k zpětnému směnnému kurzu. Dodávka nebo přijetí druhé měny se vykonají v týž den valuty. Výnos (zisk/ztráta) pro účastníka měnových swapů vyplývá z pozitivního nebo negativního vývoje úrokového rozdílu a v případě vzájemného obchodu může být získán v době splatnosti měnového swapu.

Kreditní riziko

Kreditní riziko v souvislosti s měnovými swapy spočívá v možnosti platební neschopnosti smluvní strany, tj. dočasné nebo trvalé neschopnosti jedné ze stran splnit měnový swap, a tím vzniku nutnosti krytí transakce prostřednictvím trhu, což může být dražší.

Riziko transferu

Transfer některých zahraničních měn může být omezený, zvláště nařizenými pro kontrolu směny v mateřské zemi vydávající danou měnu. To by mohlo ohrozit řádnou realizaci měnového swapu.

Úrokové swapy

Dohoda mezi dvěma stranami o výměně úrokových závazků různě definovaných s ohledem na pevnou nominální částku. Obvykle se vyměňují fixní platby úroků za variabilní. To znamená, že se mění jen platba úroků, avšak neuskutečňuje se výměna kapitálu. Kupující úrokového swapu (plátce fixního úroku) profituje z růstu úroku. Prodávající úrokového swapu (nabyvatel fixního úroku) profituje z poklesu úroku. Výši zisku z úrokového swapu není možné určit dopředu.

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z nejistoty v budoucích změnách tržních úroků. Kupující nebo prodávající IRS je vystavený riziku ztráty, pokud úroveň tržních úroků klesá nebo stoupá.

Kreditní riziko

Kreditní riziko u IRS spočívá v možnosti nesplacení smluvní strany, které zapříčiní ztrátu přijímání pozitivní hotovosti nebo případnou nutnost pokrýt obchod pomocí trhu za horší cenu.

Forwardy na úrokové sazby (FRA)

Forwardy na úrokové sazby se používají jako dohoda o úrokových sazbách, které se mají v určitém čase v budoucnosti vyplatit. Protože FRA se realizují na mezibankovním trhu a ne na burze cenných papírů, nemají standardizované podmínky. Na rozdíl od úrokových futures, FRA jsou přizpůsobitelné investiční produkty z hlediska částky, měny a úrokovacího období. Nákupem nebo prodejem FRA investor fixuje úrokovou sazbu na zmiňované období. Pokud je referenční úroková sazba v den splatnosti vyšší než dohodnutá úroková sazba (FRA cena), kupující FRA dostane kompenzaci za kolísání úrokových sazeb. Pokud je referenční úroková sazba v den splatnosti nižší než dohodnutá úroková sazba (FRA cena), prodávající FRA dostane kompenzační platbu.

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z nejistoty v budoucích změnách úroků. Všeobecně je toto riziko tím větší, čím výrazněji tržní úroková sazba stoupá nebo klesá.

Kreditní riziko

Kreditní riziko u FRA spočívá v možnosti nesplacení smluvní strany, které zapříčiní ztrátu přijímání pozitivní hotovosti nebo případnou nutnost pokrýt obchod pomocí trhu za horší cenu

Úrokové futures

Futures jsou termínované smlouvy na krátkodobé investiční papíry, papíry peněžního nebo kapitálového trhu se standardizovanou splatností a velikostí kontraktu, obchodované na burze. Výnos z takové investice (úroková sazba, nebo cena) může být předem fixován. I při futures se bezpodmínečně přebírají závazky, které je nutné splnit bez ohledu na další vývoj a vznik níže uvedených rizik. Zisky nebo ztráty dosažené spekulativními investory futures vyplývají z rozdílů úroků nebo cenových rozdílů na konci splatnosti termínovaného obchodu za podmínek tohoto termínovaného obchodu. Použití pro zabezpečovací účely snižuje finanční riziko existujících nebo budoucích pozic.

Úrokové riziko

Hodnota futures především závisí na vývoji výnosu podkladového nástroje. Míra rizika kupujícího je tedy srovnatelná s rizikem podkladového nástroje. Riziko vyplývá z nejistoty budoucích změn úroků na trhu. Úrokové riziko kupujícího nebo prodávajícího je v povinnosti doplatku, nebo splnění svého závazku v den splatnosti, pokud úroveň úroků vzroste nebo poklesne. Všeobecně je toto riziko tím větší, čím výrazněji stoupá nebo klesá aktuální tržní úroková sazba. Z tohoto vyplývající ztráta může představovat až několikanásobek původního kapitálového vkladu.

Riziko likvidity

Na některých trzích může uzavření future pozic (prodej/zpětný nákup smluv) vést ke značnému a nevýhodnému kolísání cen v případě nadprůměrné nabídky nebo nadprůměrné poptávky.

Měnové opce

Kupující měnové opce, který nabývá právo, ale ne povinnost, koupit nebo prodat fixní částku deviz za určitou cenu v určitém dni v budoucnosti nebo v určitém časovém období. Prodávající (upisující) opce toto právo kupujícímu zaručuje. Kupující zaplatí prodávajícímu za toto právo prémii. Existují následující druhy opcí:

- kupující call opce nabývá právo koupit fixní množství v určité měně za určitou částku (základní cen a nebo realizační cena) nebo před určitým datem (den splatnosti).
- prodávající call opce se na základě požadavku držitele opce zaručuje dodat nebo prodat určité množství v určité měně za dohodnutou realizační cenu nebo před určitým datem.
- kupující put opce nabývá právo prodat fixní množství v určité měně za určitou částku (základní cena nebo realizační cena) nebo před určitým datem (den splatnosti).
- prodávající put opce se zaručuje na základě požadavku držitele opce koupit určité množství v určité měně za dohodnutou realizační cenu nebo před určitým datem.

Výnos

Kupující call opce bude profitovat pokud tržní cena měny bude vyšší než dohodnutá realizační cena, přičemž se od tohoto zisku odečte pořizovací cena (=prémie). Držitel opce pak může koupit za realizační cenu na trhu cizí měnu a okamžitě ji znovu prodat. Upisovatel call opce dosáhne premie za

prodej opce. Totéž platí i naopak při put opcích, které jsou kupovány v očekávání rostoucích směnných kurzů.

Riziko totální ztráty premie

Pro kupujícího opce vzniká riziko ztráty celé hodnoty premie, která musí být zaplacená bez ohledu na to, zda bude opce realizována či ne.

Kreditní riziko

V souvislosti s nákupem měnové opce kreditní riziko spočívá v možnosti, že smluvní strana nebude platit. Toto vede ke ztrátě již zaplacené premie a následné nutnosti drahého krytí závazku nákupem na trhu.

Měnové riziko

Riziko měnových opcí spočívá v možnosti opačného vývoje hodnoty příslušné měny během životnosti opce (např. rozhodnutí prodávajícího počítalo s opačným vývojem). Ztráta, která z toho vyplývá je pro upisovatele opce v podstatě neomezená. Ocenění opce závisí na různých faktorech:

- volatilita podkladové měny (charakteristika očekávané míry fluktuace hodnoty kurzu)
- dohodnutá realizační cena
- čas zbývající do splatnosti
- aktuální měnový kurz
- úroveň úrokových sazeb obou měn
- likvidita

Riziko transferu

Transfer určitých měn může být omezen a to zvláště nařizenými pro kontrolu směny v mateřské zemi vydávající danou měnu. Toto by mohlo ohrozit řádné uskutečnění obchodu.

Riziko likvidity

Pro měnové opce obvykle neexistují organizované (sekundární) trhy. Proto není možné zaručit, že měnová opce bude snadno prodána.

Úrokové opce

Úrokové opce představují dohodu o horní nebo dolní hranici úroků nebo opci na úrokový swap (swaption). Používají je pro účely zajištění nebo pro spekulativní obchodování s cílem zisku. Úrokové opce jsou buď calls nebo puts. Nejrozšířenější formy jsou caps, floors, swaptions, atd. Kupující caps si realizační cenou zajišťuje pevnou horní hranici úroků (= realizační cena) pro budoucí výpůjčku. Při spekulativním obchodování se hodnota cap se stoupajícími úroky zvyšuje. Prodej cap se používá pouze jako spekulativní nástroj. Prodávající dostává premii a zavazuje se vyplatit kupujícímu náhradu za jakýkoli rozdíl v úrocích. Floors kupujícímu zabezpečují určitou minimální úrokovou sazbu pro budoucí investice. Při spekulativním obchodování se hodnota floor zvyšuje s klesajícími úroky.

Výnos

Majitel úrokové opce získá výnos, pokud je v den realizace úroveň úrokové sazby na trhu vyšší než realizační cena call nebo nižší než realizační cena put. V případě swaptions lze výnos dosáhnout pokud v den realizace je úroveň úrokové sazby nad dohodnutou realizační cenu (při payers swaptions) nebo pod dohodnutou realizační cenu (při receivers swaptions). Dosažená opční premie zůstává prodávajícímu a to bez ohledu na to, zda je opce realizována nebo nikoli.

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z nejistoty z možných budoucích změn tržních úroků. Kupující nebo prodávající úrokové opce je vystaven riziku ztráty, jestliže úroveň tržních úroků klesá nebo stoupá. Toto riziko je tím větší čím výrazněji tržní úrokový sazba stoupá nebo klesá. Z toho vyplývají prakticky neomezené možné ztráty. Prémie úrokové opce závisí na následujících faktorech:

- volatilita úrokových sazeb
- dohodnutá realizační cena
- čas zbývající do splatnosti
- úroveň tržních úroků
- aktuální finanční náklady
- likvidita

To znamená, že cena opce může zůstat nezměněna nebo klesnout a to i v případě, že se očekávání investorů ohledně vývoje úroků splnila.

Kreditní riziko

Při nákupu úrokových opcí kreditní riziko spočívá v možnosti nezaplacení smluvní protistranou, což způsobí ztrátu pozitivní hotovosti nebo případě nutnosti pokrýt obchod pomocí trhu za horší cenu.

Riziko totální ztráty

V případě nákupu úrokových opcí je maximální ztráta ve výši prémie, která musí být zaplacená bez ohledu na to, zda bude opce realizována nebo nikoli.

Cross Currency Swaps (CCS)

Cross Currency Swap je výměna různě definovaných úrokových závazků i různých měn na pevnou nominální částku mezi dvěma partnery. Všeobecně je to výměna fixních úrokových sazeb ve dvou různých měnách. Obě platby úroků mohou být samozřejmě realizované i ve variabilních úrokových závazcích. Platební toky probíhají v různých měnách na bázi stejné kapitálové částky, která je určena na základě aktuálního kurzu v obchodní den. Kromě výměny úrokových závazků nebo úrokových pohledávek, dochází k výměně kapitálu jako na začátku (initial exchange) tak i na konci (final exchange). V závislosti na potřebách jednotlivých obchodních partnerů je možné initial exchange vypustit.

Výnos

Výši zisku z CCS není možné určit dopředu. Při pozitivním vývoji směnných kurzů a úrokovém rozdílu je možné získat výnos v případě předčasného zrušení CCS. Pokud bude CCS uzavřena za účelem zlepšení rozdílu mezi úrokovými sazbami, je možné získat výnos z nižší úrokové sazby jiné měny. Výnos pak může být snížen možnými měnovými ztrátami. Pokud by se měnová relace vyvíjela pozitivně, tak se výnos může opět zlepšit.

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z nejistoty z možných budoucích změn tržních úroků. Kupující nebo prodávající CCS je vystaven riziku ztráty v případě, pokud se úroveň úrokové sazby zvyšuje nebo snižuje.

Měnové riziko

Měnové riziko vyplývá z nejistoty z možných budoucích změn příslušných kurzových relací diskutovaných měn. V případě CCS s Final Exchange je obzvláště důležité zdůraznit, že nehrozí riziko je při selhání smluvního partnera ale v průběhu celé doby splatnosti.

Kreditní riziko

V případě nákupu nebo prodeje CCS kreditní riziko spočívá v nebezpečí výpadku obchodního partnera a následně nutnosti poskytnout dodatečné krytí.

Komoditní deriváty

Termínované obchody s komoditami jsou speciální smlouvy, které zahrnují práva nebo závazky týkající se nákupu nebo prodeje určité komodity za určitou předem stanovenou cenu v určitém okamžiku nebo během určitého období. Termínované obchody s komoditami se mimo jiné uskutečňují pomocí nástrojů níže popsaných.

Komoditní swaps

Komoditní swap je dohoda o výměně plateb („pevné částky“) vůči platbám proměnlivých cen za komodity („tržní cena“), přičemž dochází k vyrovnání hotovosti („vyrovnávací částka“). Kupující komoditního swapu nabývá právo na vyplacení vyrovnávací částky pokud tržní cena klesne pod pevnou částku. Naopak prodávající komoditního swapu je povinen zaplatit vyrovnávací částku pokud tržní cena vzroste nad pevnou částku. Oba platební toky (pevný/proměnlivý) jsou ve stejné měně a založené na stejném základě nominální částky. Zatímco pevná stránka swapu má povahu benchmarku, tak proměnlivá stránka se týká obchodní ceny uvedené komodity zaznamenaná v konkrétní fixní datum na burze nebo jinak publikována na termínovaném trhu s komoditami nebo na index cen komodit.

Komoditní opce s vyrovnáním v hotovosti

Kupující opce Commodity Put získává za platbu prémie právo na to, že pokud tržní cena klesne pod fixní částku, tak v každý realizační den obdrží rozdíl mezi realizační cenou a tržní cenou ve vztahu k nominální částce. Kupující opce Commodity Call získává za platbu prémie právo na to, že pokud tržní cena stoupne nad fixní částku, tak v každý realizační den obdrží rozdíl mezi realizační a tržní cenou.

Riziko komoditních swapů a komoditních opcí s vyrovnáním v hotovosti

Pokud se očekávání nesplní, tak musíte zaplatit rozdíl mezi kurzem, který byl základem při uzavření opce a aktuálním tržním kurzem při splatnosti obchodu. Tento rozdíl představuje ztrátu. Maximální výše ztráty není možné určit dopředu.

Riziko při nakoupených komoditních opcí - cenová ztráta

Změna ceny podkladového aktiva (např. suroviny) která je základem opce jako předmět smlouvy, může snížit hodnotu opce. Ztráta hodnoty se může objevit v případě call opce v momentě, kdy ceny klesnou; v případě put opce, ztráta hodnoty se může projevit jako cena aktiv, které jsou základem smlouvy. Snížení hodnoty opce může nastat i tehdy, pokud se cena podkladových aktiv nezmění, protože hodnota opce je současně určována dalšími faktory tvorby cen (např. frekvence a intenzita kolísání ceny podkladového aktiva). Riziko při prodáváných komoditních opcí – pákový efekt. Riziko v případě prodeje opcí Commodity spočívá v tom, že se hodnota podkladového aktiva nebude vyvíjet tím způsobem, jako to očekával prodávající až do ukončení opce. Možná ztráta, která z toho vyplývá je pro upisované opce v podstatě neomezená.

Kolísání cen

Výše platebních závazků z termínovaných obchodů s komoditami se zjišťují z cen na určitém termínovaném trhu s komoditami. Termínované trhy s komoditami mohou podléhat silnému kolísání cen. Ceny může ovlivnit i množství faktorů souvisejících s nabídkou a poptávkou po komoditách. Takové faktory určující ceny není snadné předpovídat nebo předvídat. Ceny mohou výrazně ovlivnit i nepředvídatelné události jakou jsou přírodní katastrofy, nemoci, epidemie nebo příkazy, které vydávají statní orgány stejně jako nepředvídatelný vývoj, např. povětrnostní vlivy, výkyvy v úrodě nebo rizika dodávek a skladování.

Měnové riziko

Ceny komodit jsou často kótovány v zahraniční měně. Budete také vystaveni riziku měnového trhu, a to pokud vstoupíte do obchodu s komoditami, kde vaše povinnosti a práva ohledně protihodnoty jsou denominovány v cizí měně nebo účetní jednotku nebo se podle nich určuje cena předmětu smlouvy.

Riziko likvidity

Termínované trhy s komoditami jsou všeobecně menší než termínované finanční trhy a proto mohou být méně likvidní. Je možné, že v požadovaném termínu nebudete moci uzavřít termínovanou komoditní pozici vzhledem na nedostatečnou likviditu trhu jako celku nebo zčásti. Kromě toho může být pro určitý kontrakt velké rozpětí (spread) mezi kupní cenou a prodejní cenou. Za určitých tržních podmínek může být likvidita pozic ztížena nebo nemožná. Většina termínových komoditních burz je například oprávněna stanovit limity pro kolísání cen. Tyto limity mohou

omezit nabídky nebo poptávky mimo těchto stanovených limitů na určitá období. Tímto může být likvidace pozic ztížena či nemožná.

Limit orders nebo Stop orders

Limit orders nebo stop loss orders jsou příkazy, které slouží na to, aby se v případě určitých pohybů trhu omezily obchodní ztráty. Přesto, že jsou takové možnosti omezení rizik na většině komoditních termínových burz povoleny, tak limit orders nebo stop orders nemohou být stanoveny při OTC komoditách.

Termínované trhy a Spotové trhy

Je velice důležité pochopit vztah mezi cenami termínovaných smluv a cenami na trzích, kde se obchody plní okamžitě po uzavření (spotové trhy). Přestože tržní síly mohou vyrovnat rozdíly mezi cenou termínované smlouvy a cenou na spotovém trhu určité komodity tak, že cenový rozdíl bude v den dodání prakticky nulový, může řada tržních faktorů včetně nabídky a poptávky způsobit, že stále zůstávají rozdíly mezi cenou termínované smlouvy a cenou na spot trhu.

Stanovení tržní ceny

Tržní ceny jsou zaznamenány buď na termínovaných komoditních burzách nebo v souladu s běžnými tržními praktikami. Vzhledem k selhání systému, nefunkčnosti systému na burze nebo jiným příčinám se někdy stane, že pro sjednané pevné datum nemůže být stanovena žádná tržní cena. Pokud se neuchýlí žádné úpravy pro náhradní způsob určení ceny, tak účtovací místo je obvykle oprávněno stanovit tržní cenu na základě svého uvážení.